

Otázka: Politické ideologie

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): Jacob

Politické ideologie

- - soustava idejí, teorií a názorů, vyjadřující zásadní životní postoje a cíle určité sociální skupiny, zabývá se základními problémy společnosti a státu, vnitřní i mezinárodní politiky, problematikou hospodářského a sociálního vývoje
- - **ideologie** je soubor idejí nebo názorů, jehož prostřednictvím člověk ukazuje svůj politický program, ideu, představu

Pravicové ideologie	Levicové ideologie
Konzervatismus	Socialismus
Liberalismus	Sociální demokracie

Ideologie pro centralismus:

SOCIALISMUS - zásahy do všeho

KOMUNISMUS - centrální plánování všeho

FAŠISMUS - centrální řízení všeho

- Abych svou práci uvedl na pravou míru, tak se musím vrátit hluboko do minulosti. Pátral jsem po tom, kde je vlastně samotný počátek těchto ideologií a co bylo příčinou, že lidé začali uvažovat jinými směry než byli do té doby zvyklí. Samotný počátek můžeme umístit do doby prvních mořeplaveb a proč právě tohle období? Začali vznikat první akciové společnosti a tím se nastartoval trend, že peníze hýbou světem.

Počátek kapitalismu (1500 - ...)

- Poukazuje na dobu, kdy začaly zámořní plavby ve velkém, protože v Evropě **chyběli suroviny**, které se dováželi **z Asie**, a proto bylo nutné se poohlédnout po jiné lokalitě, kde by našli alespoň z části podobné suroviny, které by **nahrazovali ty nýnější**
- Tyto suroviny byli univerzálním platidlem: **koření, drahé kameny, perské koberce**
- Kdo byl považován za kapitalistu? Někdo kdo vlastnil minimálně jednu loď, aby mohl se svým zbožím, které mu bylo přivezeno z kolonií zacházet dle vlastního uvážení = začátek obchodování, vznik investic, vznik akciových společností.
- Takové nejdůležitější akciovky byly **MuscovyCompany (1555)**, **nejslavnější** však byla **Východoindická společnost (1602)**.
- Fungovali tím, že měli kapitál a podíl na rozdělování zisku dosaženého celou společností
- **Akciové společnosti sloužili k zabezpečení investic**
- V této době se také objevili specializovaní obchodníci, kteří zprostředkovali obchody pro zájemce o nákup či prodej akcií a podílů na společnostech

- **Vznik burzy na evropské půdě 1609**
- Stala se symbolem kapitalismu a hospodářského růstu
- Rozhodovalo se o pojištění nákladů, nájmu lodí, prodeji a nákupu akcií a podílů

až do průmyslové revoluce hlavním finančním centrem

Průmyslová revoluce (18-19. Století)

- Urychlila vytváření nového systému vlastnictví a investování
- **Industrializace**
- Změna západního světa z **agrární** společnosti v **městskou** = položila základy moderní kapitalistické společnosti
- Série technologických inovací, sociálních změn a vyvrcholení ekonomického růstu_ vzájemně se doplňovaly.
- Továrny a lid
- **ODBORY** = organizace chránící zájmy ze svého obchodního odvětví
- **Reakce:** - vytvářela špatné životní a pracovní podmínky - pracovalo se mnoho hodin za nízkou mzdou
- **Idea kapitalismu (svodobnéhopodnikání)**
  - Veškerý průmysl (majetek, továrny, obchodování) - patřili do **soukromého vlastnictví** a průmyslové výrobky se prodávali na **volném trhu prostřednictvím nabídky a poptávky**
- **Podnikání nesmělo být omezováno vládou ani cly**
- Díky stálému růstu mezd vstoupala kupní síla
- Výsledek pro lidi to mělo katastrofální a už zde začali dělníci nadávat na podmínky, které byli otřesné

„Lakota je pilířem průmyslu“

David Hume, skotský filozof, O občanské svobodě 1742

- *Země se začaly předhánět*

Revoluce ve Francii - idea

- **Deklarace práv člověka a občana: (Lidská práva)**
- Obsáhlý dokument inspirovaný texty Johna Locka a Jeana Jacquese Rousseau stanovil, že lidé se rodí a zůstávají svobodnými a rovnými ve svých právech a, že je povinností vlády chránit tato přirozená práva člověka ústavou.
- Ačkoli ústava původně upírala ženám právo volit, stala se díky své univerzalitě vzorem mnoha pozdějších evropských ústav _ například OSN
- První z vážených osob, kdo byl zastáncem lidských práv byl William Wilberforce_ obchod s otroky

Vlastenectví

- Bylo cítění za svůj národ _ nacionalismus
- Oddanost, hrdost za kulturu a zájmy své země

Nacionalismus

- Původně požadoval **svobodu, rovnost a bratrství**
- Později však ukázal svou horší tvář, projevující se **militarismem, útlakem či rasismem**
- Vedlo to ke sjednocování států, ale díky tomu taky k velkým **národnostním konfliktům**

- **Johann Gottfried von Herder** _ podle něj příroda rozdělila národy jazykem, dispozicemi a povahami
  - **Ernest André Gellner** (britský sociální filozof českého původu) _ nacionalismus není probuzení národů, jen vymýšlíme národy tam, kde neexistují
  - Později se objevila teorie, že národní identity vznikají splíváním s novými etniky a kulturními vlivy
-
- **Důsledky : - občanské války !**
    - **Intolerance**
    - **Rasismus**
    - **Imperialismus**
-
- **Napoleon** vnucoval identitu Francouzského národa celé Evropě
  - USA zase, že je osudově předurčena
  - (1848)-Jednota německé vlasti se stala heslem, vírou a náboženstvím, jsou horlivý až fanatičtí _ kde budou jejich hranice? **Fanatismus Němců se změnil ve fašismus**, když **Adolf Hitler** využil extrémních nacionálních nálad k převzetí moci _ **Druhá světová válka**
  - Vzkvétaly i další symboly národní identity _ hudba, státní vlajka a znaky
  - Začali sociální reformy, aby se zabránilo samotnému socialismu - **Otto von Bismarck**
  - Nacionalismus ve finále jedny osvobodil a druhé zotročoval

Karl Marx (1818-1883)

(revoluční socialista a filozof)

- Zdůrazňoval společenské změny a zastával se dělnické třídy, protože si uvědomoval jak tito lidé trpí, chtěl svými manifesty a díly pozměnit takhle situaci k lepšímu
- Byl proti útlaku a nerovnosti
- Zvýhodňoval dělnickou třídu nad principy kapitalistů, protože byl přesvědčen, že ti co vládnou tak vykořisťují
- Svými idejemi prokázal nevyhnutelnost zániku kapitalismu a dělnické revoluce
- Přál si, aby dělníci povstali proti dosavadní společnosti

„Dějiny celé společnosti jsou dějinami třídního boje“

- Podle Marxe to šlo provést pouze násilně
- podle něj jsou ideologie falešné, které je potřeba demaskovat. Ideologie jsou falešné, protože jsou spojeny s třídní společností. Společnosti jsou protikladné třídy a v ideologii se odráží pohled na svět vládnoucí třídy. Ideje vládnoucí třídy jsou ideje vládnoucí společnosti. Vládnoucí třída totiž vládne materiálními prostředky a tedy i duchovními prostředky. Ideologie tedy slouží vládnoucí třídě. Ideologie je však dočasná, budou-li zrušeny třídy, zruší se i potřeba iluzí (pokroucené vykládání společnosti). Vzdát se iluzí vyžaduje vzdát se postavení, které tyto iluze vyžaduje - je třeba změnit realitu, základ iluzí

Liberalismus

- tato ideologie je nejstarší a vznikla v 17. Století v Anglii a má kořeny v evropském osvícenství
- pro liberalismus je prioritní hodnotou svoboda a to ve všech svým podobách
- klade důraz na individualitu jednotlivce
- stát by měl plnit pouze funkce ochrany svobody a majetku občanů proti vnějšímu nepříteli a zachování vnitřního řádu
- maximálně omezeny mají být pravomoci vlády ve prospěch **svobody podnikání**
- vládní formou liberalismu je parlamentní demokracie

Konzervatismus

- nebrání se případným změnám, ale odmítají revoluce
- brání právo na soukromé vlastnictví
- konzervatismus má rád určité zaseté pořádky a tradice společnosti, když už mají něco měnit, tak se snaží mít s novou politickou myšlenkou alespoň malou zkušenost, nejsou radikální, chtějí postupně a pomalu kupředu.
- Konzervativci propagují myšlenku silného a stabilního státu
- Obhajují hierarchickou strukturu, a proto nesouhlasí v otázkách majetku s jakoukoliv formou rovnocennosti _ díky těmto principům smýšlení požadují od občanů, aby byli vůči státu loajální a pro změnu stát jim zajišťuje existenční jistoty

Sociální demokracie

- Politická ideologie, která se postupem času vyvinula ze socialismu
- ideální forma demokracie, která je schopná řešit společenské problémy, které vytváří neregulovaný kapitalismus

Tvořena: Svobodou

Rovností a spravedlností :. Princip rovnosti zaručuje stejnou vážnost všech lidských bytostí a je základním předpokladem pro svobodný vývoj každé lidské osobnosti. Základní ekonomická, sociální a kulturní rovnost uvnitř společenství je nezbytná pro společenskou rozmanitost a sociální rozvoj

Solidaritou :Solidarita je všezahrnující a globální. Je praktickým projevem lidské humanity, lidskosti a schopnosti soucítění s oběťmi nespravedlnosti a nerovnosti

Socialismus

- politika a ekonomika vedená ideálem **spravedlnosti a bratrství**
- snahou je podřídit jedince společnosti, která si stanoví za cíl vítězství obecného dobra nad individuálním zájmem
- odmítáním **volné konkurence** a soukromého vlastnictví výrobních prostředků stojí v protikladu vůči **individualismu a ekonomickému liberalismu**
- kladen důraz na vzdělání
- jako ideologie **antikapitalistická** získávala podporu ve společnosti díky prohlubujícím se **sociálním rozdílům**

Každý člověk má mít stejnou startovací pozici v těchto oblastech :

- **Shodný přístup ke vzdělání**
- **Bezplatné zdravotnictví**
- **Sociální podpory** (podpora v nezaměstnanosti, důchody, přídavky, minimální mzda)
- **Ekonomická a občanská práva**

Fašismus

- Ekonomické obtíže spojené s rostoucí nezaměstnaností
- Deziluze ze stávajících forem vlády vedla mnohé lidi k podpoře nové formy _fašismu
- Fašismus je radikální nacionalistická ideologie
- Fašisté věřili v silné autoritativní vůdčovství a kolektivní, beztřídní společnost, již sjednocovala rasová oddanost